

**VÝROČNÁ SPRÁVA O AKTIVITÁCH
FINANCOVANÝCH SIEDMYM, ÔSMYM,
DEVIATYM A DESIATYM EURÓPSKYM
ROZVOJOVÝM FONDOM (ERF)**

(2009/C 269/02)

Výročná správa o aktivitách financovaných siedmym, ôsmym, deviatym a desiatym Európskym rozvojovým fondom (ERF)

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	1 – 4
Kapitola I – Implementácia siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho ERF	5 – 8
Finančná implementácia	5 – 7
Výročná správa Komisie o finančnom hospodárení so siedmym až desiatym Európskym rozvojovým fondom	8
Kapitola II – Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti	9 – 56
Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho Európskeho rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2008	I – XII
Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti	9 – 49
Rozsah auditu a audítorský prístup	9 – 12
Spoľahlivosť účtov	13 – 15
Správnosť transakcií	16 – 26
Výročná správa o činnosti a vyhlásenie generálneho riaditeľa úradu EuropeAid	27 – 32
Účinnosť systémov	33 – 49
Záver a odporúčania	50 – 56

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ÚVOD

1. Európske rozvojové fondy (ERF) sú výsledkom medzinárodných dohovorov a dohôd ⁽¹⁾ uzatvorených medzi Spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a niektorými africkými, karibskými a tichomorskými štátmi (AKT) na strane druhej, a rozhodnutí Rady o združení so zámorskými krajinami a územiaми (Overseas countries and territories – OCT).

2. Komisia nesie zodpovednosť za väčšiu časť výdavkov ERF a vykonáva jej riadenie. Európska investičná banka (EIB) výhradne riadi investičný nástroj ERF od 1. apríla 2003. Tento investičný nástroj sa neberie do úvahy vo vyhlásení Dvora audítorov o vierohodnosti, ani pri postupe udeľovania absolútoría Európskym parlamentom ⁽²⁾ ⁽³⁾.

3. Štruktúra ERF je uvedená v **schéme 1**. S prostriedkami ERF sa hospodári rôznym spôsobom: prostredníctvom centralizovaného, spoločného a decentralizovaného hospodárenia ⁽⁴⁾. Pri centralizovanom hospodárení Komisia riadi postupy udeľovania verejných zákaziek a platby konečným príjemcom sama. Pri spoločnom hospodárení sa niektoré realizačné úlohy delegujú na medzinárodné organizácie, ak postupy týchto organizácií uplatňované v účtovníctve, audite, kontrole a verejnom obstarávaní poskytujú záruky rovnocenné medzinárodne uznávaným normám. Pri decentralizovanom hospodárení zabezpečuje každodenné riadenie národný povoľujúci úradník ⁽⁵⁾ príslušnej prijímateľskej krajiny a Komisia (pozri **schému 2**). Zodpovedajú za:

- a) pravidelnú kontrolu, či boli činnosti riadne vykonané;
- b) prijatie primeraných opatrení, aby predchádzali nezrovnalostiam a závažným prípadom nedodržania zákonov a nariadení, a v prípade potreby dajú podnet na začatie súdneho konania s cieľom získať späť nesprávne vyplatené finančné prostriedky.

⁽¹⁾ Dohovor z Yaoundé I pochádza z roku 1964. Najnovšia dohoda (Cotonou) sa datuje od 23. júna 2000 a bola revidovaná 25. júna 2005.

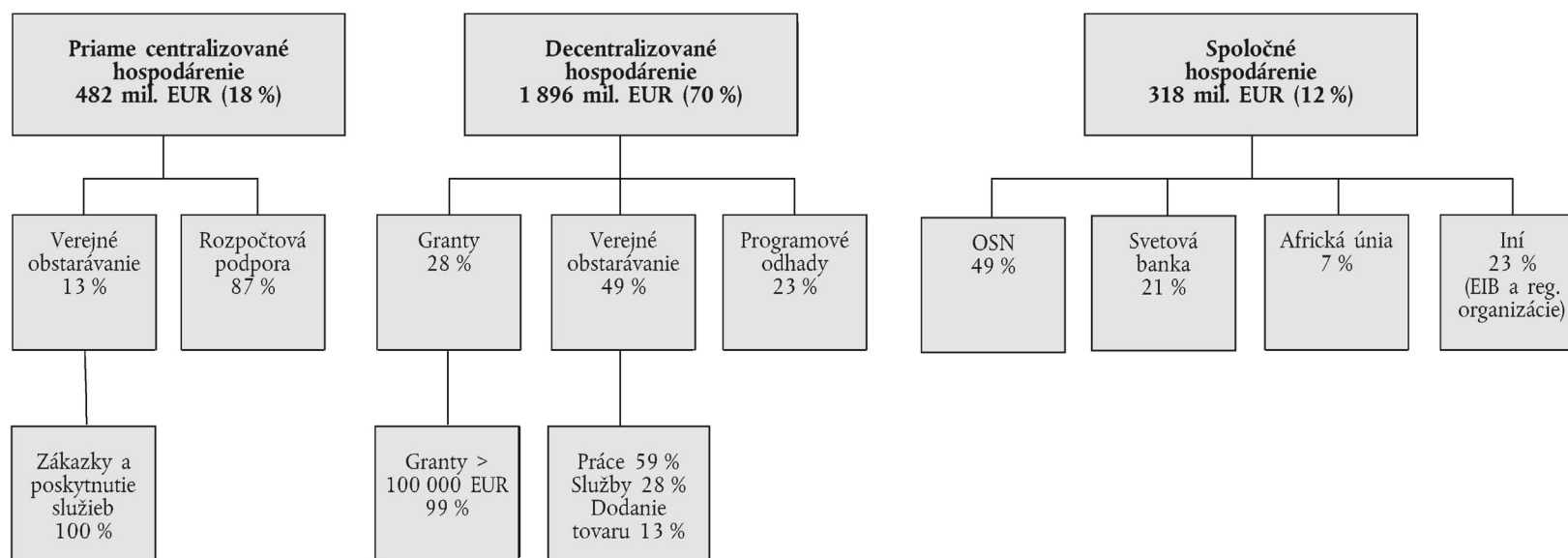
⁽²⁾ Pozri články 118, 125 a 134 nariadenia o rozpočtových pravidlách z 18. februára 2008, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF (Ú. v. EÚ L 78, 19.3.2008). V stanovisku č. 9/2007 k návrhu tohto nariadenia (Ú. v. EÚ C 23, 28.1.2008) Dvor audítorov zdôraznil, že tieto ustanovenia znižujú rozsah právomocí udeľovania absolútoría Európskeho parlamentu.

⁽³⁾ V trojstrannej dohode uzatvorenej medzi EIB, Komisiou a Dvorom audítorov (článok 134 nariadenia o rozpočtových pravidlách z 18. februára 2008, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF) sa stanovujú pravidlá na vykonávanie auditu týchto operácií Dvorom audítorov.

⁽⁴⁾ Články 21 až 29 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF.

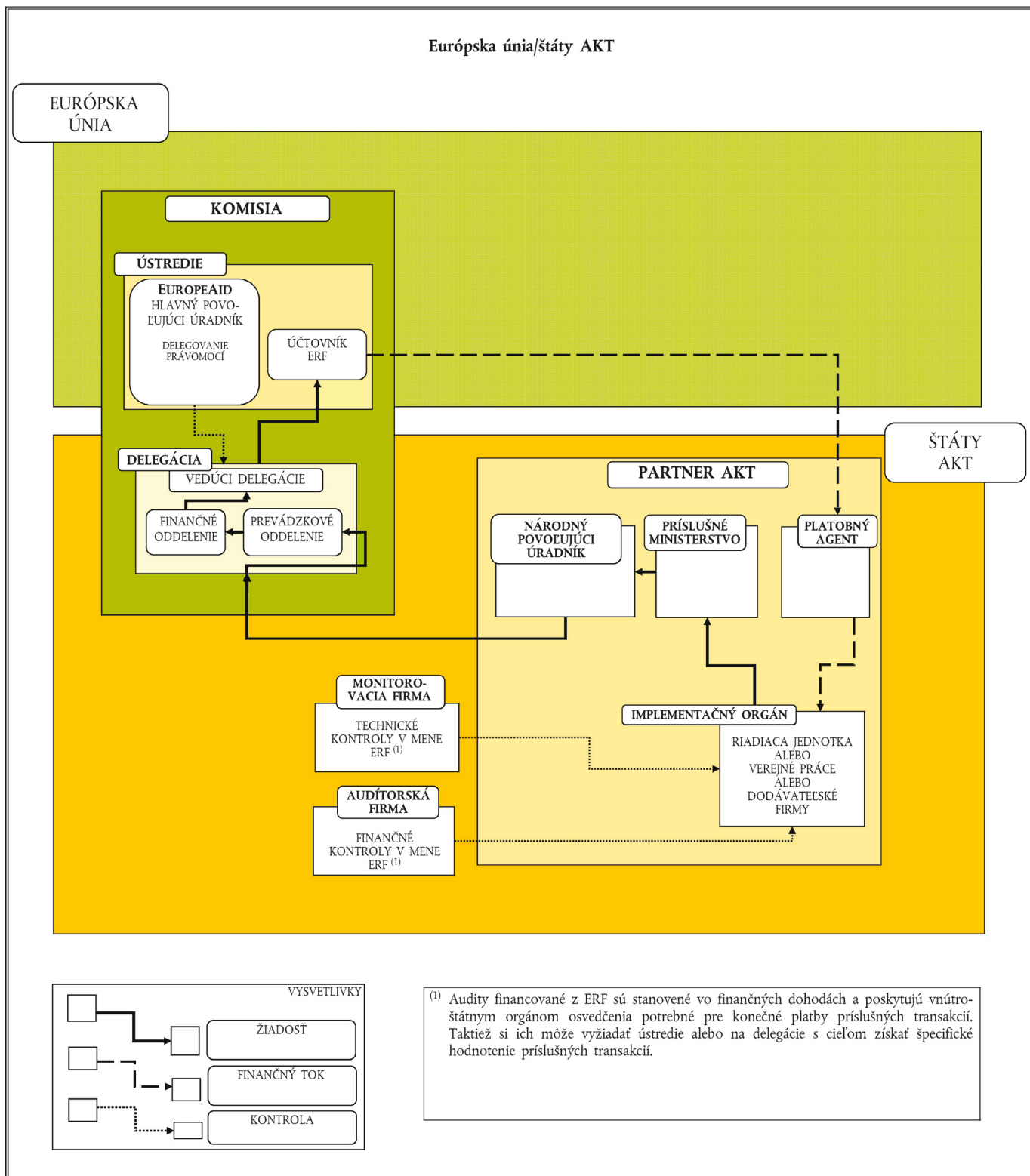
⁽⁵⁾ Dohoda z Cotonou, príloha IV, článok 35.

Schéma 1 — Štruktúra ERF (z hľadiska hodnoty zmlúv)

Zdroj: Výročná správa o činnosti AIDCO za rok 2008 (príloha 5 – formuláre vnútornej kontroly).

Schéma 2 — Prínip decentralizovaného hospodárenia

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

4. V Komisii riadi takmer všetky programy ERF Úrad pre spoluprácu EuropeAid (ďalej „úrad EuropeAid“), ktorý taktiež zodpovedá za riadenie väčšiny výdavkov na vonkajšie vzťahy a rozvoj financovaných zo všeobecného rozpočtu Európskej únie⁽⁶⁾. Malá časť projektov ERF⁽⁷⁾ sa týka humanitárnej pomoci a riadi ju Generálne riaditeľstvo pre humanitárnu pomoc (GR ECHO).

KAPITOLA I – IMPLEMENTÁCIA SIEDMEHO, ÔSMEHO, DEVIATEHO A DESIATEHO ERF

Finančná implementácia

5. V roku 2008 sa siedmy, ôsmy, deviaty a desiaty ERF implementovali súbežne. Povoľujúci úradník ERF ukončil siedmy ERF 31. augusta 2008⁽⁸⁾. V čase uzávierky bolo vyplatených 10 381 mil. EUR (98,3 % z 10 559 mil. EUR pridelených na opatrenia pomoci). Zostatok vo výške 178 mil. EUR sa previedol na deviaty ERF.

6. Desiaty ERF na obdobie rokov 2008 až 2013, z ktorého Spoločenstvo poskytuje pomoc vo výške 22 682 mil. EUR, vstúpil do platnosti 1. júla 2008. Z tejto sumy je 21 966 mil. EUR pridelených pre štáty AKT, 286 mil. EUR pre zámorské krajiny. V týchto sumách je zahrnutých 1 500 mil. EUR pre štáty AKT a 30 mil. EUR pre zámorské krajiny na investičný nástroj riadený EIB. Napokon, 430 mil. EUR sa predpokladá na výdavky Komisie súvisiace s plánovaním a použitím prostriedkov ERF.

7. V **tabuľke I** je uvedené kumulatívne využitie zdrojov ERF riadených Komisiou a ich finančná implementácia. V **grafoch I a II** sú zobrazené kumulatívne zdroje a kumulatívne rozhodnutia podľa odvetvia pomoci. V roku 2008 sa prekročili všetky odhady finančného plnenia stanovené Komisiou pre rámcové záväzky, individuálne záväzky a platby. Dosiahla sa rekordná úroveň rámcových záväzkov (4 723 mil. EUR), individuálnych záväzkov (2 649 mil. EUR) a čistých platieb (3 143 mil. EUR). Čiastočne to vysvetľuje skutočnosť, že desiaty ERF sa začal realizovať rýchlo a výrazne vzrástli operácie v oblasti rozpočtovej podpory, pričom rámcové záväzky dosiahli 2 583 mil. EUR a platby 606 mil. EUR. Neuhradené platby sa zvýšili o 15 %, čo je primerané vzhľadom na rekordnú úroveň záväzkov dosiahnutú v priebehu roka. Súčasne došlo k poklesu starých a neuhradených platieb o 33 %.

5. V záujme riadneho finančného hospodárenia ERF Komisia pokračovala vo svojom úsilí ukončiť staré projekty a 7. ERF sa uzatvoril podľa plánu 31. augusta 2008.

7. Tento rok Komisia opäť dosahovala mimoriadne dobré výsledky, pokiaľ ide o záväzky a platby a riadenie dlžných súm. To dokazuje, že úsilie vyvinuté v posledných rokoch na urýchlenie plnenia programu prinieslo svoje ovocie.

⁽⁶⁾ Pozri kapitolu 8 výročnej správy Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rozpočtový rok 2008.

⁽⁷⁾ Táto časť sa týka 0,6 % platieb v roku 2008.

⁽⁸⁾ Rozhodnutie Komisie PE/2008/4803 z 29. augusta 2008.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výročná správa Komisie o finančnom hospodárení so siedmym až desiatym Európskym rozvojovým fondom

8. V nariadení o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF ⁽⁹⁾, sa požaduje, aby Komisia každý rok predložila správu o finančnom hospodárení s ERF. Dvor audítorov zastáva názor, že v správe o finančnom hospodárení sú presne opísané operačné ciele Komisie dosiahnuté v rozpočtovom roku (najmä pokiaľ ide o finančnú implementáciu a kontrolné činnosti), finančná situácia aj udalosti, ktoré mali významný vplyv na činnosti uskutočnené v roku 2008.

⁽⁹⁾ Články 118 a 124.

Tabuľka 1 — Kumulatívne využitie zdrojov ERF k 31. decembru 2008

(mil. EUR)

	Stav na konci roka 2007		Plnenie rozpočtu v rozpočtovom roku 2008					Stav na konci roka 2008					
	Spolu	Miera plnenia (%)	7. ERF	8. ERF	9. ERF	10. ERF	Spolu	7. ERF ukončený	8. ERF	9. ERF	10. ERF	Spolu (3)	Miera plnenia (%)
A – ZDROJE (1)	37 328,7		- 765,0	- 53,4	725,4	21 260,1	21 167,1	0,0	10 785,9	16 631,8	21 260,1	48 677,7	
B – VYUŽITIE													
1. Finančné záväzky	37 279,4	99,9 %	- 765,0	- 53,4	774,7	4 766,4	4 722,7	0,0	10 785,8	16 631,8	4 766,4	32 184,1	66,1 %
2. Jednotlivé právne záväzky	32 046,0	85,8 %	- 699,2	54,6	3 163,2	130,4	2 649,1	0,0	10 539,2	14 207,4	130,4	2 649,1	51,1 %
3. Platby	26 700,0	71,5 %	- 522,8	323,1	3 253,0	89,8	3 143,1	0,0	9 928,6	10 006,7	89,8	20 025,1	41,1 %
C – Neuhradené platby (B1 – B3)	10 579,4	28,3 %						0,0	857,3	6 625,1	4 676,6	12 159,0	25,0 %
D – Disponibilný zostatok (A – B1)	49,3	0,1 %						0,0	0,0	0,0	16 493,7	16 493,7	33,9 %

(1) Počiatočné pridelenie prostriedkov do 7., 8., 9. a 10. ERF, úrok, ostatné príjmy a prevody z predchádzajúcich ERF.

(2) Percento zdrojov.

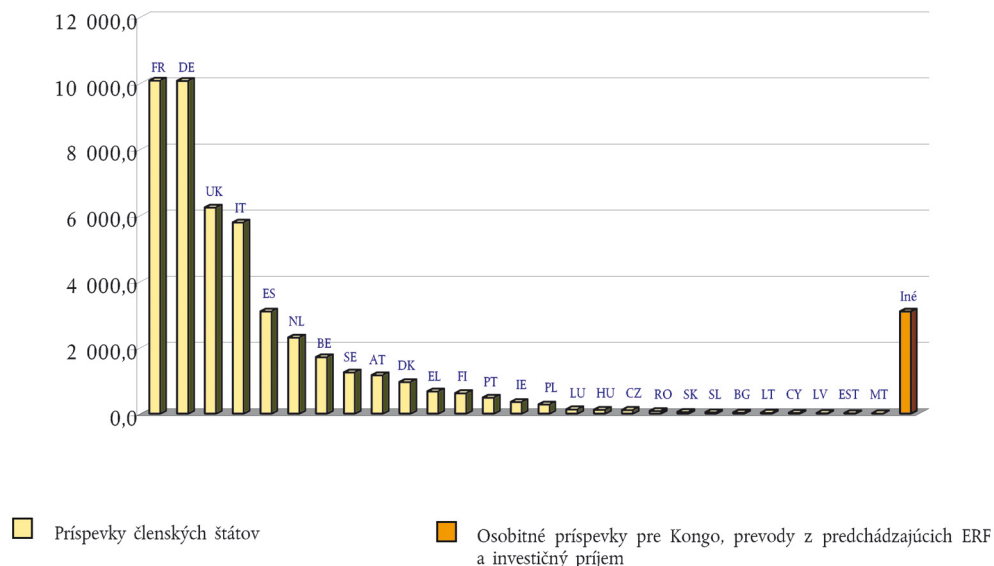
(3) Tieto údaje nezahŕňajú sumu 9 818 mil. EUR pre 7. ERF, ktorý bol ukončený v priebehu roka.

Zdroj: Dvor audítorov, vypracované podľa správ o finančnej implementácii a účtovnej závierky ERF k 31. decembru 2008.

Grafy zobrazujúce konsolidovaný ôsmy, deviaty a desiaty ERF
k 31. decembru 2008

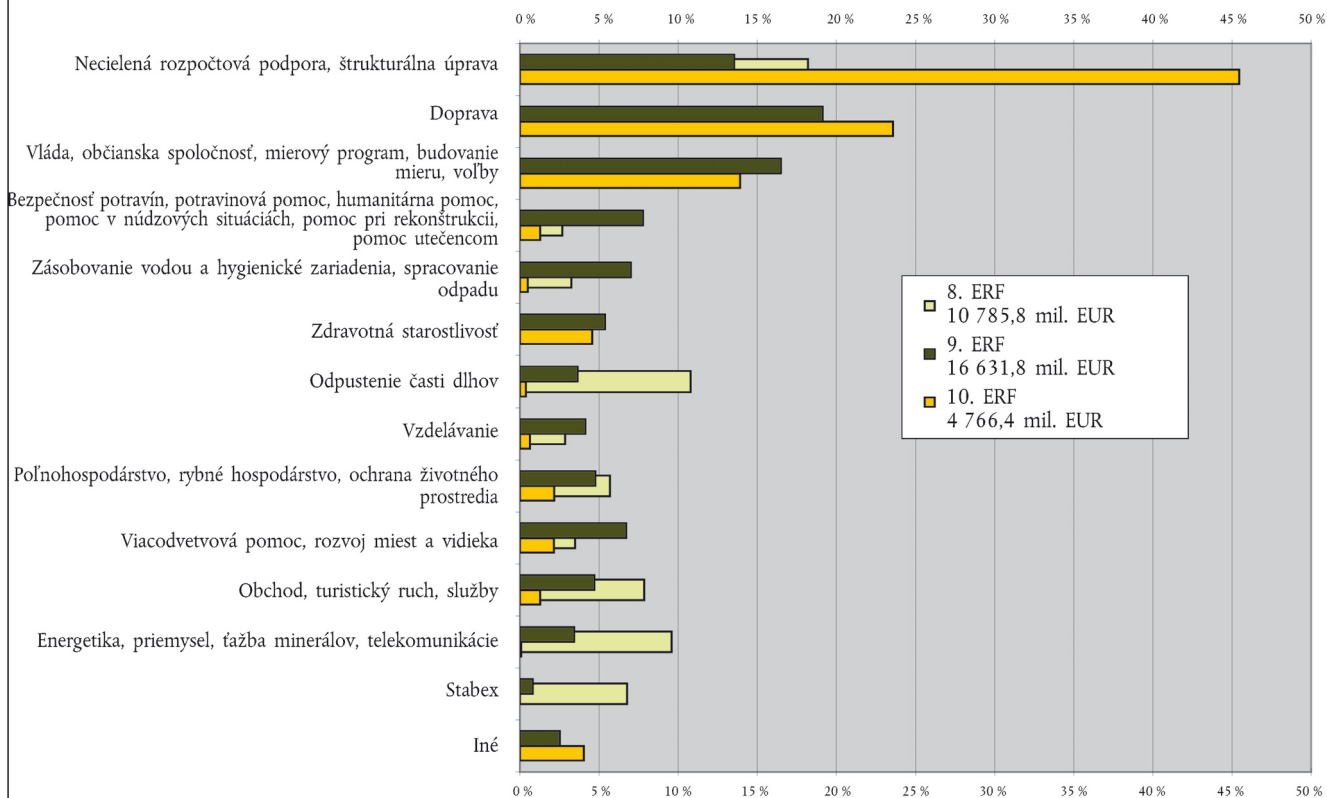
Graf I: Kumulatívne zdroje

Spolu = 48 677,73 mil. EUR

Graf II: Kumulatívne rozhodnutia

Spolu = 32 184,06 mil. EUR⁽¹⁾

Zdroj: Dvor audítorov, na základe údajov v účtovnom systéme.

⁽¹⁾ Rozdiel medzi kumulatívnymi zdrojmi (48 677,73 mil. EUR) a kumulatívnymi rozhodnutiami (32 184,06 mil. EUR) sa rovná disponibilnému zostatku, ktorý sa má rozdeliť (16 493,67 mil. EUR).

KAPITOLA II – VYHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI TÝKAJÚCE SA ERF

Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho Európskeho rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2008

I. Podľa ustanovení článku 248 Zmluvy o založení ES Dvor audítorov kontroloval:

- a) konečnú účtovnú závierku siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok 2008, ktorá pozostáva z konsolidovaných finančných výkazov⁽¹⁰⁾ a konsolidovanej správy o finančnej implementácii siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho ERF;
- b) zákonnosť a správnosť príslušných transakcií v právnom rámci ERF v súvislosti s časťou zdrojov z ERF, za ktorú zodpovedá Komisia⁽¹¹⁾.

Zodpovednosť vedenia

II. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na siedmy, ôsmy, deviaty a desiaty ERF, vedenie⁽¹²⁾ zodpovedá za zostavenie a verné predloženie konečnej účtovnej závierky ERF a za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií:

- a) Zodpovednosť vedenia v súvislosti s konečnou účtovnou závierkou ERF zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie vnútornej kontroly pri zostavovaní a vernom predkladaní finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby, výber a uplatnenie vhodných účtovných postupov na základe účtovných pravidiel prijatých účtovníkom ERF⁽¹³⁾ a účtovné odhady, ktoré sú za daných okolností primerané. Komisia schvaľuje konečnú účtovnú závierku ERF.
- b) Spôsob, ako vedenie zodpovedá za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, záleží od použitia prostriedkov ERF. Pri centralizovanom priamom hospodárení sa úlohy spojené s použitím prostriedkov vykonávajú prostredníctvom útvarov Komisie. Pri decentralizovanom hospodárení sa úlohy spojené s použitím prostriedkov delegujú na tretie krajiny a pri nepriamom centralizovanom hospodárení na ostatné orgány. Pri spoločnom hospodárení Komisia sa delí o úlohy spojené s použitím prostriedkov s medzinárodnými organizáciami. Úlohy spojené s použitím prostriedkov musia spĺňať požiadavky riadneho finančného hospodárenia, ktoré si vyžaduje navrhnutie, zavedenie a udržiavanie účinnej a efektívnej vnútornej kontroly vrátane primeraného dohľadu a náležitých opatrení na zabránenie nezrovnalostiam a podvodom a v prípade potreby právne konanie na spätné získanie nesprávne vyplatených alebo využitých finančných prostriedkov. Bez ohľadu na spôsob použitia prostriedkov Komisia nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka ERF.

⁽¹⁰⁾ Konsolidované finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz hospodárskeho výsledku, tabuľku toku hotovosti a tabuľku položiek splatných Európskym rozvojovým fondom. Finančné výkazy a informácie predložené EIB nie sú zahrnuté do tohto vyhlásenia o vierohodnosti (pozri poznámku pod čiarou č. 11).

⁽¹¹⁾ V súlade s článkom 1 a článkom 103 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na deviaty ERF, a s článkami 2, 3, 4 a článkom 125 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF, sa vyhlásenie o vierohodnosti nevzťahuje na tú časť prostriedkov deviateho a desiateho ERF, ktoré spravuje a za ktoré zodpovedá EIB.

⁽¹²⁾ Na úrovni Komisie sa pod vedením rozumejú členovia inštitúcie, povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním a subdelegovaním, účtovníci a vedúci zamestnanci finančných, auditorských alebo kontrolných útvarov. Na úrovni prijímateľských štátov sa pod vedením rozumejú národní povoľujúci úradníci, účtovníci, platobní agenti a vedúci zamestnanci implementačných organizácií.

⁽¹³⁾ Účtovné pravidlá schválené účtovníkom ERF sú založené na Medzinárodných účtovných štandardoch pre verejný sektor (IPSAS) vydaných Medzinárodnou federáciou účtovníkov alebo, ak sa tieto štandardy nevzťahujú, na Medzinárodných účtovných štandardoch (IAS)/Medzinárodných štandardoch pre finančné výkazníctvo (IFRS) vydaných Medzinárodnou radou pre účtovné štandardy. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sú „konsolidované finančné výkazy“ za rozpočtový rok 2008 zostavené na základe účtovných pravidiel schválených účtovníkom ERF, ktoré prispôbujú zásady účtovania na základe časového rozlíšenia špecifickému prostrediu Spoločenstva, pričom konsolidované výkazy o implementácii ERF sú naďalej založené hlavne na pohybe hotovosti.

Zodpovednosť audítora

III. Zodpovednosťou Dvora audítorov je na základe auditu predložiť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky, ako aj zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Dvor audítorov vykonal audit v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickými kódexmi IFAC a INTOSAI. Podľa týchto štandardov má Dvor audítorov naplánovať a vykonať audit tak, aby získal primeranú istotu, že konečná účtovná závierka ERF neobsahuje významné nesprávnosti a že príslušné transakcie sú ako celok zákonné a správne.

IV. V kontexte opísanom v bode III audit zahŕňa postupy na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch v konečnej konsolidovanej účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizika významných nesprávností v konečnej konsolidovanej účtovnej závierke a či v príslušných transakciách došlo k závažnému porušeniu právneho rámca ERF, či už v dôsledku podvodu, alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík audítor zvažuje, či je vnútorná kontrola relevantná na zostavenie a verné predloženie konečnej konsolidovanej účtovnej závierky a či sú systémy dohľadu a kontroly zavedené tak, že zabezpečujú zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností. V tomto kontexte je súčasťou auditu aj hodnotenie vhodnosti uplatnených účtovných postupov a primeranosti uskutočnených účtovných odhadov, ako aj hodnotenie celkového predloženia konečnej konsolidovanej účtovnej závierky a výročných správ o činnosti.

V. Dvor audítorov nezískal všetky potrebné informácie a dokumenty k desiatim platbám zo vzorky, ktoré boli uhradené medzinárodným organizáciám, a preto nemôže vyjadriť stanovisko k zákonnosti a správnosti výdavkov vo výške 190 mil. EUR alebo 6,7 % ročných výdavkov.

VI. S obmedzením uvedeným v bode V Dvor audítorov zastáva názor, že získal dostatočné a primerané audítorské dôkazy pre svoje vyhlásenie o vierohodnosti.

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

VII. Podľa názoru Dvora audítorov konečná účtovná závierka siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho ERF vyjadruje verne vo všetkých významných hľadiskách finančnú situáciu ERF k 31. decembru 2008 a výsledky ich operácií a tok hotovosti za príslušný rok sú v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách a pravidlami účtovania, ktoré schválil úctovník Komisie.

VIII. Bez vplyvu na audítorský výrok vyjadrený v bode VII Dvor audítorov upozorňuje na skutočnosť, že spôsob používaný na odhad rezervy na vzniknuté náklady pre niektoré typy zmlúv neplatí, a na rozhodnutie Komisie zlepšiť ho od rozpočtového roku 2009.

Stanovisko k zákonnosti a správnosti príslušných transakcií

IX. Dvor audítorov zastáva názor, že v príjmoch a záväzkoch siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho Európskeho rozvojového fondu sa za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2008 nevyskytli významné chyby.

X. Bez spochybnenia výroku uvedeného v bode IX Dvor audítorov upozorňuje na vysoký výskyt nevyčísliteľných chýb, ktoré sa vyskytli v záväzkoch v súvislosti s rozpočtovou pomocou, hoci neboli zaradené do odhadu celkovej chybovosti.

XI. Dvor audítorov zastáva názor, že v platbách zo siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2008 sa vyskytli významné chyby.

XII. Dvor audítorov zaznamenal výrazné zlepšenie systémov dohľadu a kontroly Komisie. Dvor audítorov poznamenáva, že existuje priestor pre zreteľnejšie závery o tom, ako výsledky rôznych kontrol prispievajú k záruke generálneho riaditeľa, a pre zlepšenie formy alebo realizácie niektorých kontrol. Dvor audítorov taktiež upozorňuje na to, že je potrebné, aby Komisia pokračovala v úsilí zdôvodňovať svoje rozhodnutia o oprávnenosti na rozpočtovú podporu. To si vyžaduje štruktúrované a formálne dôkazy, že prijímateľské krajiny majú relevantný program reformy.

16. a 17. septembra 2009

Vítor Manuel da Silva Caldeira

predseda

Corte dei conti europea
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxemburg, LUXEMBURSKO

Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti**Rozsah auditu a audítorský prístup**

9. Pripomienky týkajúce sa spoľahlivosti účtov uvedené v bode VII a VIII vyhlásenia o vierohodnosti sú založené na audite konsolidovanej účtovnej závierky⁽¹⁴⁾ a konsolidovanej správy o výsledku finančného hospodárenia siedmeho, ôsmeho, deviateho a desiateho ERF⁽¹⁵⁾. Audit obsahoval primeranú škálu kontrolných postupov navrhnutých na preskúmanie dôkazov týkajúcich sa súm a údajov na základe testov. Zahŕňal hodnotenie použitých účtovných zásad, významných odhadov, ktoré uskutočnilo vedenie, a celkového vykazovania konsolidovaných účtov.

10. Pripomienky týkajúce sa správnosti⁽¹⁶⁾ transakcií, uvedené v bodoch IX až XII vyhlásenia o vierohodnosti, sú založené na:

- a) testovaní vecnej správnosti na reprezentatívnej štatistickej vzorke 225 položiek, zodpovedajúcich 45 finančným a individuálnym právnym záväzkom a 180 platbám uskutočneným ústredím úradu EuropeAid a delegáciami, vrátane 40 záloh. Implementačné organizácie a koneční príjemcovia sa v prípade potreby kontrolovali na mieste, aby sa overili príslušné platby uvedené vo finančných správach alebo výkazoch výdavkov;
- b) hodnotení účinnosti systémov dohľadu a kontroly v ústredí úradu EuropeAid a v delegáciách, vrátane kontroly prijatia opatrení na základe hlavných pripomienok v predchádzajúcom vyhlásení o vierohodnosti (pozri **prílohu 2**):
 - i) predbežné kontroly zmlúv a platieb uskutočnených povolujúcimi úradníkmi;
 - ii) monitorovanie implementačných organizácií;
 - iii) externé audity;
 - iv) monitorovanie ústredím úradu EuropeAid;
 - v) vnútorný audit;
- c) posúdení výročnej správy o činnosti a vyhlásenia generálneho riaditeľa úradu EuropeAid.

⁽¹⁴⁾ Pozri článok 122 nariadenia o rozpočtových pravidlách z 18. februára 2008, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF: účtovná závierka obsahuje súvahu, výkaz hospodárskeho výsledku, tabuľku toku hotovosti a tabuľku záväzkov voči ERF.

⁽¹⁵⁾ Pozri článok 123 nariadenia o rozpočtových pravidlách z 18. februára 2008, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF: správa o výsledku finančného hospodárenia obsahujú tabuľky, ktoré opisujú pridelené rozpočtové prostriedky, rozpočtové záväzky a platby.

⁽¹⁶⁾ Termín „správnosť transakcií“ sa pre stručnosť používa v celej správe na označenie „zákonnosti a správnosti príslušných transakcií“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

11. V rámci auditu sa skontrolovalo na mieste päť krajín, aby sa vykonal podrobný audit transakcií: Angola, Konžská republika, Malawi, Mozambik a Mauritánia.

12. Súčasťou auditu Dvora audítorov bolo aj posúdenie zavedených postupov v oblasti účtovníctva a monitorovania vydaných príkazov na vymáhanie.

Spôľahlivosť účtov

13. Ročná účtovná závierka za rok 2008 je štvrtá účtovná závierka zostavená podľa účtovných pravidiel na základe časového rozlíšenia. Dvor audítorov uviedol už vo svojich predchádzajúcich výročných správach o ERF, že účtovný systém používaný v súvislosti s ERF nemá všetky potrebné náležitosti na efektívne a účinné vykazovanie hospodárskych informácií na základe časového rozlíšenia. Zmena údajov na báze peňažných tokov na účtovnú závierku na základe časového rozlíšenia si vyžaduje rozsiahle manuálne spracovanie, pri ktorom je zvýšené riziko účtovných chýb. Napriek tomuto riziku Dvor audítorov pri audite zistil, že v účtovnej závierke sa nevyskytli významné chyby.

14. Nový účtovný systém na základe časového rozlíšenia ABAC ERF bol otvorený vo februári 2009. Všetky prevádzkové, finančné a účtovné údaje ERF boli prenesené do tohto nového systému. Tým by sa malo účtovné prostredie ERF ešte viac zlepšiť.

15. Účtovná závierka obsahuje rezervu vo výške 2 113 mil. EUR na náklady, ktoré vznikli v účtovnom období, ale do konca roka na ne neboli vystavené žiadne faktúry. Táto rezerva sa odhaduje na základe niekoľkých predpokladov, predovšetkým lineárnosti zmluvných výdavkov. Komisia vo svojej odpovedi na výročnú správu Dvora audítorov o ERF za rozpočtový rok 2007 ⁽¹⁷⁾ uviedla, že vypracovala štúdiu, ktorá potvrdila, že tento predpoklad neplatí pre niektoré typy zmlúv. V poznámkach k účtovnej závierke Komisia uviedla, že tento spôsob sa od rozpočtového roku 2009 zlepšil.

Správnosť transakcií

16. Hlavné znaky a výsledky testovania transakcií na základe vzorky sú uvedené v **prílohe 1**.

Príjmy

17. Dvor audítorov pri audite zistil, že sa v príjmových transakciách sa nevyskytli významné chyby.

Záväzky v súvislosti s projektmi

18. Dvor audítorov pri audite zistil, že sa v záväzkoch v súvislosti s projektmi sa nevyskytli významné chyby.

13. Zavedením nového účtovného systému v roku 2009 sa prekonal obmedzenia z minulosti. Nový systém má všetky prvky potrebné na efektívne a účinné vykazovanie na základe časového rozlíšenia. V rozpočtovom roku 2008, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, manuálne spracovanie podlieha prísnyh kontrolám s cieľom obmedziť riziká.

15. Bola vypracovaná štúdia na kontrolu správnosti metódy použitej na odhad rezervy na nezaplatené faktúry. Jej záverom bolo, že metóda bola správna vo veľkej väčšine prípadov. Vo svetle záverov tejto štúdie Komisia túto metódu vylepšil do uzávierky roka 2009.

⁽¹⁷⁾ Bod 17.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Závazky v súvislosti s rozpočtovou podporou

19. Dvor audítorov pri audite záväzkov v súvislosti s rozpočtovou podporou zistil vysoký výskyt nevyčísliteľných chýb. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi Dvor audítorov zistil, že Komisia lepšie hodnotí dodržiavanie podmienok stanovených v dohode z Cotonou. Zlepšila sa štruktúra a formálna stránka hodnotení, najmä pri zmluvách v oblasti rozvojových cieľov tisícročia (RCT). Napriek tomu Dvor audítorov opäť zistil početné prípady, keď Komisia nepreukázala štruktúrovaným a formálnym spôsobom, že hospodárenie s verejnými financiami bolo dostatočne transparentné, podliehajúce povinnosti zodpovedať sa a účinné (pozri body 44 až 46).

Platby v súvislosti s projektmi

20. Dvor audítorov pri audite zistil, že sa v platbách záloh sa nevyšktyli významné chyby.

21. Napriek pomoci Komisie s uľahčením audítorských prác sa Dvoru audítorov nepodarilo získať všetky potrebné informácie a dokumenty k 10 transakciám, ktoré riadili medzinárodné organizácie⁽¹⁸⁾. Dvor audítorov preto nemôže vyjadriť stanovisko k správnosti týchto transakcií. Dvor audítorov poznamenáva, že kontrolór, ktorého Komisia poverila kontrolou jednej z týchto organizácií⁽¹⁹⁾, uviedol vo svojej správe podobný problém.

22. Dvor audítorov pri audite zistil významnú chybovosť s vplyvom na výšku kontrolovaných platieb⁽²⁰⁾. Frekvencia a typy chýb, ako aj dosah vyčísliteľných chýb sú uvedené v **prílohe 1 (časti 1, 1.3 a 1.4)**.

23. Hlavné typy zistených vyčísliteľných chýb sa týkali:

- a) oprávnenosti: výdavky vzniknuté mimo obdobia implementácie, prevyšujúce schválený rozpočet alebo týkajúce sa neoprávnených položiek;
- b) dostatočného dokladovania: chýbajúce faktúry alebo ostatné podporné dokumenty;
- c) správnosti: chyby vo výpočtoch.

19. Komisia víta zistenie Dvora audítorov, že jej neustále pokračujúce úsilie zlepšiť prehľadnosť a štruktúru posudzovania súladu s dohodou z Cotonou, pokiaľ ide o spôsobilosť pre rozpočtovú podporu (článok 61 tejto dohody), prináša citeľné výsledky. Komisia sa zameriava na ďalšie zlepšovanie s cieľom odstrániť akékoľvek prípady nejasností v jej posudkoch. To sa má dosiahnuť ďalšími vylepšeniami usmernení pre rozpočtovú podporu, odborným vzdelávaním a šírením povedomia o dôležitosti preukazovať spôsobilosť štruktúrovaným a formálnym spôsobom.

Aby Komisia ešte viac zlepšila svoju analýzu dôveryhodnosti reformných programov riadenia verejných financií príjemcov, vyvíja metodológiu posudzovania pre delegácie.

21. Komisia plne podporuje žiadosti Dvora audítorov o informácie. Uznáva, že v prípade dvoch organizácií zastupujúcich päť transakcií prišla požadovaná dokumentácia príliš neskoro napriek zásahu Komisie. Ochota týchto organizácií spolupracovať sa však zvyšuje. Komisia odvtedy pripomínala týmto organizáciám dôležitosť včasného doručovania požadovaných informácií z dôvodu náročných pracovných termínov Dvora audítorov.

22. Komisia zaviedla systém kontroly založený na práci externých audítorov, dozorných úradníkov a interných kontrol, ktoré pred vykonaním platieb predchádzajú mnohým chybám a napraviajú ich. Treba však uznať, že niektoré delegácie musia pracovať v obzvlášť náročných podmienkach, ako to bolo v prípade Angoly, ktorá bola súčasťou auditu Dvora audítorov. Komisia naďalej zlepšuje svoj kontrolný systém a snaží sa o správnu rovnováhu účinnosti nákladov a primeraných záruk.

⁽¹⁸⁾ Africká únia, Svetová banka, Svetová zdravotnícka organizácia.

⁽¹⁹⁾ Svetová zdravotnícka organizácia.

⁽²⁰⁾ Dvor audítorov stanovil prah významnosti na 2 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

24. Nevyčísliteľné chyby, ktoré zistil Dvor audítorov, sa týkajú najmä dodržiavania zákonom predpísaných bankových záruk, použitého typu zmluvy, zviditeľnenia finančnej podpory z ERF, predbežného schválenia dokumentov k verejnému obstarávaniu a zmluvných termínov na predloženie finančných správ.

25. Väčšinu chýb mali odhaliť a napraviť miestni dozorní úradníci alebo povoľujúci úradníci pred schválením platieb (pozri body 33 a 34). Väčšina prípadov chýbajúcich dokumentov sa týka uzávierky starých projektov v rámci 7. ERF v Angole, ktoré sa realizovali v čase ozbrojeného konfliktu a politických nepokojov. Táto náročná situácia a dlhý čas od ukončenia týchto projektov znamenali, že delegácia, ktorá navyše nebola zodpovedná za riadenie týchto projektov, mala veľké ťažkosti získať všetky potrebné podporné dokumenty.

Platby v súvislosti s rozpočtovou podporou

26. Dvor audítorov pri audite platieb v súvislosti s rozpočtovou podporou zistil vysoký výskyt nevyčísliteľných chýb. Medzi zistené chyby patrili nedostatočné dôkazy, že boli devízové prevody boli zaúčtované podľa príslušných ustanovení, hodnotenie dodržiavania podmienok Komisiou na základe neaktuálnych údajov alebo absencia hodnotenia, nedostatočná analýza faktorov, ktoré zdržiavali realizáciu programu reformy hospodárenia s verejnými financiami, a použitie nesprávneho referenčného obdobia pri hodnotení dosiahnutia ukazovateľov (pozri body 44 až 46).

Výročná správa o činnosti a vyhlásenie generálneho riaditeľa úradu EuropeAid

27. Pri skúmaní výročnej správy o činnosti a vyhlásenia generálneho riaditeľa úradu EuropeAid za rozpočtový rok 2008 Dvor audítorov hodnotil, do akej miery predstavujú pravdivý obraz (t. j. bez významných skreslení) o účinnosti zavedených postupov. Dvor audítorov konkrétne preskúmal, či systémy dohľadu a kontroly poskytujú potrebnú istotu, pokiaľ ide o správnosť transakcií.

ODPOVEDE KOMISIE

24. Po odporúčaní Dvora audítorov Komisia vykonala opatrenia na sprísnenie kontrol bankových záruk a dokončujú sa nové pokyny pre transparentnosť. Ostatné body, na ktoré Dvor audítorov upozornil, úzko súvisia s vykonávaním projektov, čiže s obmedzeniami v teréne.

25. Osobitné riziká sa vyskytujú pri riadení spolupráce v krajinách zasiahnutých mimoriadnymi problémami ako vojnou, nepokojmi atď., ako to bolo v prípade Angoly. Rozsah problému chýbajúcej dokumentácie, ktorý si Dvor audítorov všimol v Angole, sa nesmie v žiadnom prípade posudzovať ako všeobecné pravidlo v celom riadení spolupráce s krajinami AKT. Dôkazom sú vynikajúce výsledky v ostatných kontrolovaných orgánoch.

26. Komisia poznamenáva, že v mnohých prípadoch tieto nevyčísliteľné chyby spôsobuje nejasnosť dohôd o financovaní, ktoré sa vypracovali predtým, než sa prijali najnovšie usmernenia v roku 2007. Novšie dohody o financovaní, vypracované v súlade s usmerneniami z roku 2007, sú jednoznačnejšie štruktúrované. Očakáva sa, že platby vykonané na základe týchto novších dohôd povedú k jasnejším hodnoteniam a podstatne menšiemu výskytu chýb. Komisia okrem toho šíri vo všetkých svojich oddeleniach povedomie o potrebe štruktúrovanejšieho a formálnejšieho prístupu k hodnoteniu platieb rozpočtovej podpory.

Komisia zároveň vo februári 2009 prepracovala finančné toky platieb rozpočtovej podpory na posilnenie úlohy finančného overovania v schvaľovacom procese. Očakáva sa, že sa tým ďalej prehĺbi dôslednosť posudzovania platieb, a tým aj súlad s podmienkami stanovenými v dohodách o financovaní.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

28. Ako je uvedené v bode 4, poslaním úradu EuropeAid je realizovať väčšinu nástrojov vonkajšej pomoci ⁽²¹⁾ financovanej zo všeobecného rozpočtu Európskeho spoločenstva a ERF. Vo výročnej správe o činnosti a vyhlásení sa vôbec nerozlišuje medzi operáciami financovanými zo všeobecného rozpočtu a z ERF, ktoré predstavujú také isté inherentné riziká a vzťahujú sa na ne približne rovnaké ustanovenia o ich vykonávaní. Z tohto dôvodu, pokiaľ nie je uvedené inak, sa pripomienky Dvora audítorov k výročnej správe o činnosti a vyhláseniu, ako aj k systémom dohľadu a kontroly, týkajú celej oblasti pôsobnosti úradu EuropeAid.

29. Výročná správa o činnosti je v súlade so zisteniami Dvora audítorov o zavedení a výsledkoch systémov dohľadu a kontroly. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi Dvor audítorov zaznamenal, že kvalita výročnej správy o činnosti sa výrazne zlepšila: jej štruktúra je lepšia, jasnejšia a poskytuje viac informácií, a to najmä vďaka využitiu viacerých kvantitatívnych ukazovateľov. Existuje však priestor pre zreteľnejšie závery o tom, ako výsledky rôznych kontrol prispievajú k záruke generálneho riaditeľa. Kľúčový ukazovateľ pre odhadovaný finančný dosah reziduálnych chýb po vykonaní všetkých predbežných a následných kontrol by generálnemu riaditeľovi taktiež poskytol lepší základ určenia, či tento dosah zostáva pod stanovenými kritériami významnosti.

30. Vo výročnej správe o činnosti sa uvádzajú výrazné problémy so zamestnancami ⁽²²⁾. Vysoký podiel krátkodobých zamestnancov v ústredí úradu EuropeAid a s tým súvisiaca obmena pri prijímaní zamestnancov údajne spôsobujú stratu inštitucionálnej pamäti, čo nepriaznivo vplyva na kontinuitu a viditeľnosť prevádzkového riadenia a na účinné využívanie zdrojov. V správe sa ďalej uvádza, že v delegáciách je podiel voľných pracovných miest nebezpečne vysoký a má rastúcu tendenciu.

29. Komisia uznáva, že súčasťou jej pokračujúceho úsilia o zlepšenie celkového systému interných kontrol je potreba ďalšej práce na architektúre kontrolných systémov pre externú pomoc, ktoré sú zahrnuté do vyhlásenia generálneho riaditeľa o vierohodnosti. Vzhľadom na to a v súvislosti s prácou Komisie na tolerovateľnom riziku začne úrad EuropeAid v roku 2010 revíziu svojej kontrolnej stratégie.

30. Otázka obmeny zamestnancov súvisí s obmedzením zamestnania zmluvných pracovníkov v Bruseli maximálne na tri roky. Aby sa znížilo riziko straty inštitucionálnej pamäti z dôvodu obmeny zamestnancov, úrad EuropeAid zaviedol niekoľko opatrení: rozbor, povinne odovzdávané poznámky v rámci noriem vnútornej kontroly, systematický dohľad nad zmluvnými pracovníkmi úradníkmi v delegácii.

⁽²¹⁾ Okrem predvstupovej pomoci, pomoci pre západný Balkán, humanitárnej pomoci, makrofinančnej pomoci, spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZPB) a mechanizmu rýchlej reakcie.

⁽²²⁾ Strana 43.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

31. Dvor audítorov vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2007 odporučil posúdiť, či ústredie úradu EuropeAid a delegácie majú požadovanú úroveň a druh ľudských zdrojov na zabezpečenie kvality kontrol⁽²³⁾. Dvor audítorov taktiež odporučil vypracovať politiku v oblasti ľudských zdrojov na základe analýzy potrebných zručností a znalostí vo vzťahu k riadeniu rozpočtovej podpory so zreteľom na jej narastajúcu dôležitosť⁽²⁴⁾.

32. Generálny riaditeľ úradu EuropeAid vyhlásil, že získal primeranú istotu, že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky o správnosti transakcií. Dvor audítorov, naopak, zistil významnú chybovosť. Dvor audítorov zistil, že napriek výraznému pokroku, účinok niektorých nedávnych opatrení nebol ešte v roku 2008 plne viditeľný a existuje priestor na zlepšenie formy alebo realizácie niektorých kontrol (pozri body 33 až 43). Prehľad výsledkov kontroly prijatia opatrení na základe hlavných pripomienok Dvora audítorov vo vyhlásení o vierohodnosti sa nachádza v **prílohe 2**.

Účinnosť systémov

Predbežné kontroly vykonávané povoľujúcimi úradníkmi

33. Dvor audítorov zhodnotil predbežné kontroly ako čiastočne účinné pri zisťovaní a náprave chýb, najmä pokiaľ ide o výpočet nárokových súm, dostupnosť požadovaných podporných dokumentov a dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania. Ako je uvedené v bode 25, chyby zistené v Angole spôsobili výnimočné okolnosti a nespochybňujú systém predbežných kontrol delegácie.

31. V prostredí nulového nárastu pracovných miest Komisie do roku 2013 sa úrad EuropeAid venuje otázkam obsadzovania zamestnancov tromi spôsobmi:

podrobné posúdenie potrieb založené na každoročnom hodnotení pracovnej záťaže pre úseky prevádzky a financií, zmluvy a audit v delegáciách; výber a prijímanie pracovníkov s kvalifikáciami a zručnosťami, ktoré sa požadujú pre dané potreby; výberové poroty majú členov zo všetkých relevantných geografických a tematických útvarov; rozsiahly program odborného vzdelávania, ktorý reaguje na aktuálne potreby riadenia externej pomoci v delegácii a v ústredí.

Kandidáti na pracovné miesta súvisiace s rozpočtovou podporou sa skúšajú a vyberajú na základe overených vedomostí a zručností v oblasti rozpočtovej podpory. Odborné vzdelávanie v oblasti rozpočtovej podpory vykonávané v teréne sa rozšírilo zo 7 dostupných kurzov v roku 2006 na 14 v roku 2007 a 24 v roku 2008. Okrem toho sa organizuje vzdelávanie v ústredí, kde priemerná účasť z delegácií predstavuje 40 %. Organizujú sa aj výročné regionálne semináre pre pracovníkov v oblasti rozpočtovej podpory.

32. Úrad EuropeAid navrhol svoje kontroly tak, aby pokrývali celý životný cyklus jeho viacročných projektov, aby bol schopný predchádzať väčšine chýb alebo zistiť a napraviť väčšinu chýb vo financiách počas bežného priebehu svojich kontrol. Následné kontroly Komisie potvrdzujú – a ešte viac znižujú – túto veľmi nízku úroveň nezistených chýb, o čom informuje vyhlásenie o vierohodnosti od generálneho riaditeľa úradu EuropeAid.

Komisia však súhlasí, že účinky nedávnych vylepšení v celkovom systéme kontrol v roku 2008 ešte neboli úplne viditeľné a stále je tu priestor na ďalšie zlepšovanie.

⁽²³⁾ Bod 55 písm. b).

⁽²⁴⁾ Bod 56 písm. f).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Monitorovanie implementačných organizácií

34. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov zistil výrazné nedostatky vo finančných postupoch a kontrolách implementačných organizácií, dozorných úradníkov a národných povoľujúcich úradníkov (NPÚ):

- a) hlavnými nedostatkami zistenými v implementačných organizáciách boli neadekvátne postupy v oblasti podporných dokumentov a archivácie a tiež účtovné systémy, ktoré nedokážu zabezpečiť správne zaznamenanie a vykazovanie výdavkov;
- b) v niektorých prípadoch nebola kvalita kontrol zákaziek na vykonanie prác vykonaných dozornými úradníkmi dostatočná;
- c) nedostatočné kapacity alebo zapojenie väčšiny oddelení NPÚ viedlo k zle zdokumentovaným a neúčinným kontrolám.

35. Delegácie si vo všeobecnosti tieto nedostatky uvedomovali a na tieto kontroly sa spoliehali len v obmedzenom rozsahu. Taktiež prijali primerané opatrenia na riešenie zistených nedostatkov, najmä tým, že žiadali povinné audity a overenie výdavkov pred finančnou uzávierkou projektov, zadali technické audity prebiehajúcich zákaziek na vykonanie prác a poskytli technickú pomoc s cieľom posilniť kapacity oddelení NPÚ. Úrad EuropeAid okrem toho v roku 2008 inicioval prácu, ktorej cieľom je poskytnúť lepšie usmernenia a komunikačné nástroje na riešenie opakujúcich sa nedostatkov na úrovni konečných príjemcov a implementačných organizácií.

34. Podpora organizácií, ktoré majú na starosti vykonávanie projektov financovaných z ERF, je už teraz výrazná a zahŕňa poskytovanie tlačných usmernení, dobre udržiavanú internetovú stránku úradu EuropeAid o financovaní a zmluvách, školenia v teréne a poradenstvo na mieste od zamestnancov pre financie a zmluvy v delegáciách. V regióne krajín AKT bolo v roku 2008 v teréne v ponuke 150 dní školenia o financiách a zmluvách a 20 školení o audite, z ktorých 94 % vykonávali zamestnanci NPÚ (národní povoľujúci úradníci), technické ministerstvá a projektoví zamestnanci.

- a) Komisia vyvinula rôzne nástroje na informovanie a riadenie zamerané hlavne na technických asistentov (osobitná príručka) a MVO (23. a 24. marca 2009 sa k týmto otázkam konal seminár so skupinou Concorde). Komisia pokračuje vo svojom úsilí zabezpečiť v blízkej budúcnosti sadu nástrojov finančného riadenia pre prijímajúce organizácie.
- b) Komisia stanovila osobitný referenčný rámec pre technický audit infraštruktúry, ktorý bol delegáciám k dispozícii od roku 2009.
- c) V roku 2009 sa podpísala nová zmluva o školeniach, aby sa zaistila kontinuita školení pre oddelenia NPÚ. Okrem toho sa vytvorilo veľké množstvo programov na podporu NPÚ, aby sa zvýšila ich kapacita.

35. Komisia víta zhodnotenie opatrení, ktoré podnikli delegácie na riešenie nedostatkov zistených v oddeleniach NPÚ, a podpornej práce pre príjemcov a vykonávacie organizácie Dvorom audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Externé audity

36. Finančné a systémové audity projektov pred uskutočnením konečných platieb sú hlavnou zložkou systémov dohľadu a kontroly úradu EuropeAid⁽²⁵⁾. Využitie nových štandardných zadávacích podmienok približne pre dve tretiny začatých auditov a zavedenie informačného systému riadenia auditov (CRIS Audit) sú dôležitými krokmi vpred na zabezpečenie jednotnejšieho predkladania auditorských správ a náležité monitorovanie kontrolných činností a analýzu výsledkov auditov, hoci v roku 2008 neboli ešte plne funkčné, keďže to bol prvý rok, v ktorom boli zavedené⁽²⁶⁾.

37. Dvor audítorov pri audite zistil, že delegácie nedodrжали dôsledne prevádzkové usmernenia úradu EuropeAid pri vypracúvaní ročného plánu auditov na rok 2008 a že nebolo dostatočne zreteľné, ako boli vybrané audity založené na riziku, a tak aj to, do akej miery prispievajú k záruke generálneho riaditeľa. Úrad EuropeAid si však uvedomuje potrebu zlepšenia v tejto oblasti. Vo svojom ročnom pláne riadenia na rok 2008 dal prioritu štandardu vnútornej kontroly č. 6 „Riadenie rizika“ a schválil niekoľko činností, najmä školenia pre zamestnancov, aby zabezpečil účinnejšie zavedenie tohto štandardu.

38. Plnenie ročného plánu auditov bolo zlé: 56 % auditov v ročnom pláne auditov na rok 2008 sa začalo v danom roku, zvyšné boli preložené na neskôr, prípadne zrušené, a 67 % auditov v ročnom pláne auditov na rok 2007 sa dokončilo do konca roka 2008. Čiastočne je to spôsobené neprimeraným plánovaním ročného plánu auditov, dĺžkou auditorského procesu a obmedzenou kapacitou delegácií zorganizovať a následne kontrolovať audity.

39. Napriek opakovaným pripomienkam ústredia úradu EuropeAid mnohé delegácie nezaznamenávali údaje do systému CRIS Audit včas a úplne, čo spochybňuje užitočnosť tohto informačného systému. Usmernenia úradu EuropeAid pre manažérov auditorských úloh z novembra 2008 riešia tento nedostatok.

36. Rozsiahle využívanie štandardizovaného referenčného rámca a systému CRIS Audit prispeje k zlepšeniu jednotnosti v kvalite auditov a konsolidácie výsledkov auditov.

37. Aby sa zvýšila jednotnosť pri prispievaní delegácií do ročného plánu auditov, od ročného plánu auditov na rok 2010 bude povinný harmonizovaný formát. Analýza rizík umožňuje istú úroveň flexibility, ktorá je potrebná v komplexnom a neustále sa meniacom kontexte vonkajšej pomoci. Základné zásady stanovené v metodológii sa však budú musieť dodržiavať. Komisia je presvedčená, že tieto revízie zvýšia transparentnosť a jednotnosť ročného plánu auditov.

38. Komisia by chcela zdôrazniť stabilný pokrok dosiahnutý pri plnení ročných plánov auditov. V roku 2008 sa dokončilo 455 auditov, čo predstavuje nárast 35 % oproti roku 2007 (337).

Od júna 2008 vedenie úradu EuropeAid pravidelne monitorovalo plnenie ročného plánu auditov.

Centrálne oddelenia úradu EuropeAid budú naďalej poskytovať pomoc delegáciám na zlepšenie plánovania ich auditov. V kontexte prípravy ročného plánu auditov na rok 2009 boli delegácie vyzvané, aby venovali osobitnú pozornosť dostupnosti zdrojov.

39. Rok 2008 bol prvým rokom povinného používania systému CRIS Audit. Systém CRIS Audit sa celkovo používal správne. Komisia však uznáva, že je potrebné zlepšiť situáciu vo včasnom zaznamenávaní dokumentov.

⁽²⁵⁾ Ide o audity na získanie záruky a ostatné typy kontrol, najmä kontroly zhody („štyroch pilierov“) účtovníctva, interných kontrol, auditu a postupov verejného obstarávania medzinárodných organizácií oproti medzinárodne uznávaným normám a následné overovacie pracovné návštevy.

⁽²⁶⁾ Nedávne zlepšenia, ktoré sa prejavujú v roku 2009, sa týkajú zmeneného procesu plánovania pri ročnom pláne auditov a nových usmernení pre manažérov auditorských úloh, ktoré boli vydané v novembri 2008.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Monitorovanie ústredím úradu EuropeAid

40. Audity zadané ústredím úradu EuropeAid na základe rámcovej zmluvy sú predmetom kontroly kvality. Úrad EuropeAid taktiež analyzuje výsledky týchto auditov a následne kontroluje opakujúce sa zistenia na úrovni konečných príjemcov a implementačných partnerov, tak, ako je to uvedené v bode 35. Taktiež vykonal kontrolu kvality na vzorke auditov zadaných delegáciami. Zatiaľ sa neuskutočnila celková analýza zistení a odporúčaní z auditov zadaných delegáciami.

41. Dvor audítorov víta zavedenie systému CRIS Audit. Je potrebné uskutočniť isté doladenia, aby bolo možné zhodnotiť pokrytie auditov výdavkov a účinnejšie využívať tento systém na zhromažďovanie, analýzu a prijímanie opatrení na základe kontrolných zistení a odporúčaní.

42. V roku 2008 ústredie úradu EuropeAid vykonal osem monitorovacích pracovných návštev, ktoré boli dobre pripravené a vyplynuli z nich relevantné odporúčania, ako zlepšiť vnútornú kontrolu príslušných delegácií.

43. Dvor audítorov vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2007 ⁽²⁷⁾ uviedol, že systém následnej kontroly transakcií úradu EuropeAid je účinným mechanizmom odhaľovania chýb nesúladu ovplyvňujúcich transakcie, nie je však natoľko účinný pri zisťovaní chýb, ktoré ovplyvňujú výšku platby. Dvor audítorov v súvislosti s operáciami ERF zaznamenal, že zodpovedné riaditeľstvo v roku 2008 rozšírilo rozsah týchto kontrol: vykonávalo systematické kontroly na vzorke podporných dokumentov k deklaroványm výdavkom a správnosti výpočtov úprav cien. Okrem toho zaviedlo polročné následné kontroly opatrení, ktoré prijali delegácie v reakcii na zistenia z týchto kontrol. Takýmto prístupom sa pravdepodobne zlepší relevantnosť a účinnosť následných kontrol transakcií, pokiaľ ide o preskúvanie správnosti transakcií aj hodnotenie kvality predbežných kontrol vykonávaných povolojúcimi úradníkmi.

40. *Od roku 2009 sa budú centrálné oddelenia úradu EuropeAid sústreďovať pri revízií kvality správ o auditoch na nerámcové zmluvné strany. Množstvo vylepšení, ktoré sa majú zaviesť do systému CRIS Audit, okrem toho uľahčí analýzu zistení audítorov mimo rámcovej zmluvy.*

41. *Funkcie systému CRIS Audit sa neustále zlepšujú s cieľom čo najlepšie využiť databázu.*

43. *Pokiaľ ide o následné kontroly transakcií, úrad EuropeAid v súčasnosti posudzuje, či by sa kontroly, ktoré vykonalo riaditeľstvo zodpovedné za krajiny AKT, dali rozšíriť na ďalšie oblasti aktivít. To však bude závisieť od prioritných rozpočtových prostriedkov a obmedzení zdrojov.*

(27) Bod 46.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rozpočtová podpora

44. V dohode z Cotonou sa uvádza, že rozpočtová podpora sa poskytne v prípadoch, keď je riadenie verejných výdavkov dostatočne transparentné, spoľahlivé a efektívne⁽²⁸⁾. Komisia túto podmienku interpretuje dynamicky⁽²⁹⁾. Zastáva názor, že nedostatky v hospodárení s verejnými financiami v čase rozhodovania o financovaní nebránia spusteniu programu rozpočtovej pomoci, ak existuje záväzok uskutočniť reformy a plánované reformy sa považujú za dostatočné. Európsky parlament spochybnil „dynamickú interpretáciu“ Komisie v súvislosti s kritériami oprávnenosti v oblasti rozpočtovej podpory a vyhlásil, že rozpočtová podpora by sa mala poskytovať len v krajinách, ktoré už spĺňajú minimálne štandardy vierohodného hospodárenia s verejnými financiami⁽³⁰⁾.

45. Vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2006⁽³¹⁾ a 2007⁽³²⁾ Dvor audítorov odporučil, aby sa na dodržiavanie dohody z Cotonou uplatnil porovnávaci štandard vo forme základných požiadaviek. Komisia toto odporúčanie neakceptovala, pretože zastáva názor, že nie je vhodné stanoviť spoločné minimálne štandardy, ktoré by sa uplatňovali jednotne pre všetky krajiny. Európsky parlament vo svojej správe o absolutoriu za rozpočtový rok 2007⁽³³⁾ poukázal na to, že takýto prístup dáva Komisii vysoký stupeň právomoci, ktorý musí byť vyvážený rovnako vysokým stupňom transparentnosti. V osobitnej správe č. 2/2005 týkajúcej sa rozpočtovej podpory z ERF štátom AKT⁽³⁴⁾. Dvor audítorov uviedol, že si to vyžaduje formálnejším a štruktúrovanejším spôsobom hodnotiť dodržiavanie ustanovení dohody z Cotonou.

44. V reakcii na pozície, ktoré zaujal Dvor audítorov a Parlament, Komisia obsiahlym spôsobom odôvodnila svoj prístup k posudzovaniu spôsobilosti na rozpočtovú podporu. Predovšetkým v liste od komisára Michela z 9. januára 2009 adresovanom Dvoru audítorov, s kópiou určenou pre Európsky parlament, sa uvádza podrobný opis pozície Komisie. V ňom sa zdôrazňuje, že prístup Komisie je v súlade s prístupom ďalších hlavných darcov (napr. Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky). Zároveň poznamenáva, že prístup na základe minimálnych štandardov by nebol v súlade s usmerneniami OECD na podporu reformy riadenia verejných financií alebo so zásadami z Paríža alebo Akkry o účinnosti pomoci.

45. Komisia chápe a akceptuje požiadavku ešte väčšej transparentnosti pri spravovaní rozpočtovej podpory. V tomto kontexte Komisia navrhuje zabezpečiť hlbkovejšie pokrytie otázok rozpočtovej podpory v budúcich výročných správach o rozvojovej politike a politike vonkajšej pomoci Európskeho spoločenstva a o ich implementácii.

Komisia uznáva, že sa dajú dosiahnuť zlepšenia prijatím väčmi štruktúrovaného a formalizovaného prístupu k hodnoteniu spôsobilosti na rozpočtovú podporu, a to v súlade s dohodou z Cotonou. Komisia preto pokračuje v ďalšom dolaďovaní svojich usmernení pre rozpočtovú podporu, aby sa tento prístup posilnil.

⁽²⁸⁾ Článok 61 ods. 2 písm. a).

⁽²⁹⁾ Pozri body 28 a 29 osobitnej správy č. 2/2005 týkajúcej sa rozpočtovej pomoci z ERF pre krajiny AKT (Ú. v. EÚ C 249, 7.10.2005).

⁽³⁰⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. apríla 2008 s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutoriu za plnenie rozpočtu na šiesty, siedmy, ôsmy a deviaty Európsky rozvojový fond za rozpočtový rok 2006, bod 32 (Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2009).

⁽³¹⁾ Bod 55 (Ú. v. EÚ C 259, 31.10.2007).

⁽³²⁾ Bod 56 písm. a) (Ú. v. EÚ C 286, 10.11.2008).

⁽³³⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. apríla 2009 s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutoriu za plnenie rozpočtu na siedmy, ôsmy a deviaty Európsky rozvojový fond za rozpočtový rok 2007, body 46 a 47.

⁽³⁴⁾ Bod 85.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

46. Dvor audítorov vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2007⁽³⁵⁾ uviedol, že dohody o financovaní programov rozpočtovej podpory financované v rámci deviateho ERF sú často neúplné alebo nejasné, a tak neposkytujú dostatočne zreteľný rámec na uskutočnenie hodnotenia formálnym a štruktúrovaným spôsobom. V roku 2008 Dvor audítorov zaznamenal výrazné zlepšenie v súvislosti s dohodami o financovaní programov rozpočtovej podpory financovaných v rámci desiateho ERF. V niektorých prípadoch existuje priestor na ďalšie zlepšenie, pokiaľ ide o stanovenie prioritných opatrení riadenia verejných financií, ktoré má prijímateľská krajina realizovať, ako aj informačných zdrojov na kontrolu dodržiavania dohodnutých podmienok.

Vnútorý audit

47. Útvár vnútorného auditu pracoval efektívne a v súlade s jeho hlavným cieľom poskytovať generálnemu riaditeľovi záruku o efektívnom a účinnom riadení rizík, kontrolných procesoch a procesoch vnútornej správy úradu EuropeAid. Podľa stanoviska útvaru vnútorného auditu výsledky prác uskutočnených v roku 2008 naznačujú, že neexistujú dôležité systémové chyby, ktoré by mohli nepriaznivo vplývať na fungovanie systému vnútornej kontroly ako celku. Dvor audítorov upozorňuje na skutočnosť, že auditom, ktorý vykonal útvár vnútorného auditu, sa nemohla získať úplná záruka o schopnosti systému CRIS-ERF poskytovať spoľahlivé a presné prevádzkové informačné údaje od januára 2009.

48. Oddelenie vnútorného auditu Komisie vykonalo s útvárom vnútorného auditu úradu EuropeAid spoločný audit postupov finančného hospodárenia riaditeľstva zodpovedného za štáty AKT, delegácií, na ktoré boli prenesené právomoci, a ďalší audit týkajúci sa vymáhania pohľadávok⁽³⁶⁾. Zistenia z auditu zodpovedajú zisteniam Dvora audítorov, pokiaľ ide o správu bankových záruk (pozri bod 24), využívanie systému CRIS Audit (pozri bod 39) a následnú kontrolu auditov zadaných delegáciami zo strany ústredia (pozri bod 40).

49. Oddelenie vnútorného auditu Komisie vykonalo následný audit plnenia zmluvy FAFA⁽³⁷⁾ a došlo k záveru, že by sa malo zlepšiť kontrolné prostredie na úrovni partnerov aj projektov, a to najmä lepšou koordináciou a porozumením s orgánmi OSN týkajúcim sa preverovania a poskytovania záruk.

46. Komisia víta skutočnosť, že Dvor audítorov uznal zlepšenie jasnosti najnovších dohôd o financovaní. Komisia tiež uznáva, že sa dajú dosiahnuť ďalšie zlepšenia, a preto ďalej doladuje svoje usmernenia na účely riešenia problémov, na ktoré poukázal Dvor audítorov, pokiaľ ide o stanovenie jasných očakávaní od reformy v oblasti hospodárenia s verejnými financiami a monitorovania pokroku v týchto oblastiach.

47. Keď sa vykonal audit oddelenia vnútorného auditu (IAC), nový systém CRIS bol ešte v štádiu vývoja. Vykonali sa však všetky potrebné opatrenia, aby sa systém dal zaviesť začiatkom roka 2009. V súlade s harmonogramom sa vykonal prechod na nový systém CRIS/ABAC a začiatkom roka 2009 sa ako zvyčajne začali operácie.

49. Správa uznáva pokrok dosiahnutý vo vykonávaní väčšiny odporúčaní. O otázke overovania sa diskutovalo na 6. schôdzi FAFA v Bruseli (apríl 2009). Tento referenčný rámec Komisia dôsledne využíva počas overovacích misíí u partnerov OSN.

⁽³⁵⁾ Bod 27.

⁽³⁶⁾ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Výročná správa pre orgán udeľujúci absolútorium o vnútorných auditoch vykonaných v roku 2008 [KOM(2009) 419 v konečnom znení z 5. augusta 2009].

⁽³⁷⁾ Finančná a administratívna rámcová dohoda.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Závery a odporúčania

50. Dvor audítorov na základe auditov dospel k záveru, že účtovná závierka ERF za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2008 vyjadruje verne vo všetkých významných hľadiskách finančnú situáciu ERF, výsledky ich transakcií a toku hotovosti za príslušný rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami prijatými účtovníkom. Dvor audítorov upozorňuje na pripomienku v bode 15 týkajúcu sa rezervy na vzniknuté náklady.

51. Vzhľadom na okolnosti uvedené v bode 21 Dvor audítorov nemohol skontrolovať všetkých 10 platieb vybraných do vzorky, ktoré boli uhradené niektorým medzinárodným organizáciám. Dvor audítorov preto nemôže vyjadriť stanovisko k správnosti výdavkov vo výške 190 mil. EUR, t. j. 6,7 % ročných výdavkov.

52. S obmedzením uvedeným v predchádzajúcom bode Dvor audítorov na základe auditov dospel k záveru, že za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2008:

- a) v transakciách súvisiacich s príjmami a záväzkami ERF sa nevyskytli významné chyby;
- b) platby z ERF boli ovplyvnené významnou chybovosťou. Najpravdepodobnejšia chybovosť je v rozsahu od 2 % do 5 %.

53. Na základe auditov Dvor audítorov dospel k záveru, že systémy dohľadu a kontroly úradu EuropeAid sú čiastočne účinné pri zabezpečovaní správnosti platieb. V **časti 2 tabuľky I** je uvedený prehľad hodnotenia systémov dohľadu a kontroly úradu EuropeAid, ktoré uskutočnil Dvor audítorov ⁽³⁸⁾.

52.

- b) Komisia by chcela zdôrazniť, že celková chybovosť bola veľmi silno ovplyvnená tým, že jedna delegácia musela pracovať v prostredí po konflikte.

⁽³⁸⁾ Pozri kapitolu 8 – Vonkajšia pomoc, rozvojová pomoc a rozšírenie – výročnej správy Dvora audítorov o plnení rozpočtu v rozpočtovom roku 2008, ktorá obsahuje hodnotenie systémov dohľadu a kontroly GR ECHO.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

54. V roku 2008 úrad EuropeAid pokračoval vo výraznom zlepšovaní svojich systémov dohľadu a kontroly. Začal používať nové zadávacie podmienky pre audity a zaviedol informačný systém riadenia auditov (CRIS Audit), ktorý by mal zlepšiť schopnosť úradu EuropeAid plánovať a monitorovať audity, ako aj analyzovať a následne kontrolovať zistenia a odporúčania z auditov. Štruktúra výročnej správy o činnosti je lepšia, jasnejšia a poskytuje viac informácií, a to najmä vďaka využitiu viacerých kvantitatívnych ukazovateľov. Existuje priestor pre zreteľnejšie závery o tom, ako výsledky rôznych kontrol prispievajú k záruke generálneho riaditeľa, a pre vypracovanie kľúčového ukazovateľa pre odhadovaný finančný dosah reziduálnych chýb po vykonaní všetkých predbežných a následných kontrol.

55. Úrad EuropeAid vypracoval ucelenú stratégiu kontroly a pokračuje v úsilí zabezpečiť účinnejšie a efektívnejšie vykonávanie kontrol. V tejto súvislosti by sa mali zväziť tieto odporúčania:

- a) následné kontroly by sa mali zlepšiť tým, že sa viac zamerajú na hlavné riziká;
- b) ročné plány auditov by sa mali vypracúvať na základe štruktúrovanejšej analýzy rizika a reálnejšieho zhodnotenia zdrojov, ktoré sú na tento účel k dispozícii;
- c) plnenie ročného plánu auditov by sa malo v priebehu roka lepšie monitorovať, aby sa odhalili výrazné odchýlky a včas prijali nápravné opatrenia;
- d) mali by sa vyvinúť funkcie systému CRIS Audit, aby bolo možné efektívnejšie a účinnejšie monitorovať kontrolné činnosti, ako aj analyzovať a následne kontrolovať zistenia a odporúčania z auditov;

54. Komisia uznáva, že súčasťou jej prebiehajúceho úsilia o zlepšenie celkového systému interných kontrol je potreba ďalšej práce na architektúre kontrolných systémov pre externú pomoc, ktoré sú zahrnuté do vyhlásenia generálneho riaditeľa o vierohodnosti. Vzhľadom na to a v súvislosti s prácou Komisie na tolerovateľnom riziku EuropeAid začne v roku 2010 revíziu svojej kontrolnej stratégie.

55.

a) Prvoradým mechanizmom zaistenia správnosti každej transakcie sú predbežné kontroly pred jej schválením. Tieto kontroly sú dôležité, pretože predchádzajú chybám a potrebe následných nápravných opatrení. Vo vykonávaných kontrolách sa berie do úvahy úroveň rizika. Úrad EuropeAid vykonal niekoľko opatrení, najmä pokiaľ ide o školenia, aby sa lepšie zohľadňovali opakujúce sa riziká.

b) Analýza rizík, ktorá sa má vykonávať pri príprave ročného plánu auditov, umožňuje istú úroveň flexibility, ktorá je potrebná v komplexnom a neustále sa meniacom kontexte vonkajšej pomoci. Základné zásady stanovené v metodológii sa však budú musieť dodržiavať.

V kontexte prípravy ročného plánu auditov na rok 2009 boli delegácie vyzvané, aby venovali osobitnú pozornosť dostupnosti zdrojov.

c) Od júna 2008 sa vykonávanie ročného plánu auditov pravidelne monitorovalo a prezentovalo na stretnutiach vedenia. Analýza vykonávania podľa geografickej oblasti a ústredia/delegácií umožňuje vykonanie primeraných nápravných opatrení.

d) Systém CRIS Audit sa pravidelne zlepšuje.

Napríklad od začiatku roka 2009 sa ku každému auditu zadanému v systéme CRIS automaticky priradí číslo systému CRIS Audit, čím sa dokončí registračný proces v systéme CRIS Audit.

Ďalšie vylepšenia sú naplánované na nasledujúce mesiace, napríklad presnejšia registrácia zistení auditu a neoprávnených výdavkov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- e) úrad EuropeAid by mal zabezpečiť, aby delegácie zaznamenávali údaje do systému CRIS Audit úplne a včas;
- f) vzhľadom na výsledky prístupu, ktorý schválilo riaditeľstvo zodpovedné za štáty AKT, by mal úrad EuropeAid vykonať kontrolu systému následnej kontroly transakcií s cieľom zhodnotiť potrebu a možnosti rozšírenia rozsahu týchto kontrol.

56. Pokiaľ ide o rozpočtovú podporu, Dvor audítorov odporúča úradu EuropeAid:

- a) pokračovať v úsilí dokladovať svoje rozhodnutia o oprávnenosti na rozpočtovú podporu štruktúrovanými a formálnymi dôkazmi, že prijímateľská krajina má relevantný program reformy na riešenie všetkých dôležitých nedostatkov podľa predvídateľného harmonogramu a že je zaviazaná realizovať ho;
- b) zabezpečiť, aby všetky budúce dohody o financovaní poskytovali ucelený a zreteľný základ hodnotenia dodržiavania platobných podmienok.

- e) Na začiatku roka 2008 generálny riaditeľ poslal pokyn, ktorý požadoval od príslušných oddelení (ústredie a delegácie) zadávať všetky audity do systému CRIS Audit. To sa v roku 2009 monitorovalo a zodpovedné útvary pravidelne pripomínali manažérom úloh auditu túto povinnosť.
- f) Pokiaľ ide o následné kontroly transakcií, úrad EuropeAid v súčasnosti posudzuje, či by sa kontroly, ktoré vykonalo riaditeľstvo zodpovedné za krajiny AKT, dali rozšíriť na ďalšie oblasti aktivít. To však bude závisieť od prioritných rozpočtových prostriedkov a obmedzení zdrojov.

56.

- a) Komisia súhlasí a ďalej prepracúva svoje usmernenia na riešenie tejto otázky. Ich dokončenie sa očakáva do konca roka 2009. Komisia tiež chce ďalej zlepšovať transparentnosť svojej rozpočtovej podpory zlepšovaním podávania svojich správ.
- b) Komisia ďalej prepracúva svoje usmernenia na riešenie tejto otázky. Ich dokončenie sa očakáva do konca roka 2009.

PRÍLOHA 1

ČASŤ 1: HLAVNÉ ZNAKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ NA ZÁKLADE VZORKY

1.1 — Veľkosť vzorky

Rok	Počet testovaných záväzkov	Počet testovaných platieb
2008	45	170
2007	60	148

1.2 — Štruktúra vzorky

Percentuálny podiel testovaných transakcií podľa typu	2008			2007
	Projekty	Rozpočtová pomoc	SPOLU	
Závazky				
Rámcové záväzky	33 %	22 %	56 %	50 %
Individuálne právne záväzky	44 %	0 %	44 %	50 %
Spolu	78 %	22 %	100 %	100 %
Platby				
Zálohly	24 %	0 %	24 %	0 %
Priebežné/konečné platby	65 %	12 %	76 %	100 %
Spolu	88 %	12 %	100 %	100 %

1.3 — Frekvencia a odhadovaný dosah chýb vo vzorke priebežných/konečných platieb

Chyby	2008			2007
	Projekty	Rozpočtová pomoc	SPOLU	
Frekvencia chýb	25 % {27}	40 % {8}	27 % {35}	37 % {55}
Frekvencia vyčísliteľných chýb	38 % {15}	9 % {1}	31 % {16}	53 % {31}
Dosah vyčísliteľných chýb: Najpravdepodobnejšia chybovosť je v rozpätí (*)	Od 2 % do 5 %	Pod 2 %	Od 2 % do 5 %	Od 2 % do 5 %

(*) Dvor audítorov rozlišuje tri hlavné rozsahy najpravdepodobnejšej chybovosti: pod 2 %, od 2 % do 5 %, nad 5 %.
Údaje v { } zátvorkách sú absolútne čísla.

1.4 — Typy chýb vo vzorke priebežných/konečných platieb

Percentuálny podiel chýb v testovaných transakciách, ktoré sa týkajú typu chýb	2008			2007
	Projekty	Rozpočtová pomoc	SPOLU	
Vyčísliteľné chyby				
Oprávnenosti	47 %	0 %	44 %	68 %
Dostatočné podloženia	47 %	0 %	44 %	23 %
Správnosti	7 %	100 %	13 %	10 %
Spolu	100 %	100 %	100 %	100 %
Nevyčísliteľné chyby				
Nevyčísliteľné chyby, ktoré môžu mať finančný dosah	20 %	60 %	31 %	79 %
Nevyčísliteľné chyby, pri ktorých nemožno vyčíslieť finančný dosah	32 %	40 %	34 %	0 %
Nevyčísliteľné chyby, ktoré nemajú finančný dosah	48 %	0 %	34 %	21 %
Spolu	100 %	100 %	100 %	100 %

ČASŤ 2: HODNOTENIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV DOHLADU A KONTROLY

Príslušný systém	Predbežné kontroly	Externý audit		Monitorovanie					Vnútorý audit	Celkové hodnotenie
		Kvalita	Kvantita/plnenie plánu auditov	Monitorovacie pracovné návštevy		Následné kontroly	Audit			
				Kvalita	Kvantita		Následná kontrola zistení z jednotlivých auditov/Účinné postupy vymáhania pohľadávok	Celkové monitorovanie auditov zadaných delegáciami zo strany ústredia		
Ústredie úradu EuropeAid										
Delegácie				Nevzťahuje sa	Nevzťahuje sa	Nevzťahuje sa		Nevzťahuje sa		

Vysvetlivky:

	Účinné
	Čiastočne účinné
	Neúčinné
	Nehodí sa alebo nebolo predmetom hodnotenia

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE HLAVNÝCH PRIPOMIENOK VO VYHLÁSENÍ O VIEROHODNOSTI

	Pripomenka Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov	Odporúčania Dvora audítorov	Odpoveď Komisie
1.	<p>Stratégia kontroly úradu EuropeAid by mala zahŕňať kľúčové ukazovatele na podporu miery istoty, ktorú má poskytnúť generálny riaditeľ, pokrytie niektorých kontrol, koordináciu predbežných a následných kontrol, ako aj potrebné ľudské zdroje.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. a).]</p>	<p>V roku 2008 úrad EuropeAid pokračoval vo výraznom zlepšovaní svojich systémov dohľadu a kontroly. Začal používať nové zadávacie podmienky pre audity a zaviedol informačný systém riadenia auditov (CRIS Audit), ktorý by mal zlepšiť schopnosť úradu EuropeAid plánovať a monitorovať audity, ako aj analyzovať a následne kontrolovať zistenia a odporúčania z auditov. Štruktúra výročnej správy o činnosti je lepšia, jasnejšia a poskytuje viac informácií, a to najmä vďaka využitiu viacerých kvantitatívnych ukazovateľov.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 54.)</p> <p>Úrad EuropeAid vypracoval ucelenú stratégiu kontroly a pokračuje v úsilí zabezpečiť účinnejšie a efektívnejšie vykonávanie niektorých kontrol.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 55.)</p>	<p>Existuje priestor pre zreteľnejšie závery o tom, ako výsledky rôznych kontrol prispievajú k záruke generálneho riaditeľa, a pre vypracovanie kľúčového ukazovateľa pre odhadovaný finančný dosah reziduálnych chýb po vykonaní všetkých predbežných a následných kontrol.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 54.)</p>	<p>Komisia uznáva, že súčasťou jej pokračujúceho úsilia o zlepšenie celkového systému interných kontrol je potreba ďalšej práce na architektúre kontrolných systémov pre externú pomoc, ktoré sú zahrnuté do vyhlásenia generálneho riaditeľa o vierohodnosti. Vzhľadom na to a v súvislosti s prácou Komisie na tolerovateľnom riziku začne úrad EuropeAid v roku 2010 revíziu svojej kontrolnej stratégie.</p>
2.	<p>Malo by sa posúdiť, či ústredie úradu EuropeAid a delegácie majú požadovanú úroveň a druh ľudských zdrojov na zabezpečenie kvality kontrol.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. b).]</p>	<p>Vo výročnej správe o činnosti sa uvádzajú výrazné problémy so zamestnancami. Vysoký podiel krátkodobých zamestnancov v ústredí úradu EuropeAid a s tým súvisiaca obmena pri prijímaní zamestnancov údajne spôsobujú stratu inštitucionálnej pamäti, čo nepriaznivo vplyva na kontinuitu a viditeľnosť prevádzkového riadenia a na účinné využívanie zdrojov. V správe sa ďalej uvádza, že v delegáciách je podiel voľných pracovných miest nebezpečne vysoký a má rastúcu tendenciu.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 30.)</p> <p>V prostredí nulového nárastu pracovných miest Komisie do roku 2013 sa úrad EuropeAid venuje otázkam obsadzovania zamestnancov tromi spôsobmi:</p>	<p>V kontexte nulového nárastu boli prijaté uspokojivé opatrenia.</p>	

	Pripomienka Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov	Odporúčania Dvora audítorov	Odpoveď Komisie
		<p>podrobné posúdenie potrieb založené na každoročnom hodnotení pracovnej záťaže pre úseky prevádzky a financií, zmluvy a audit na delegáciách; výber a prijímanie pracovníkov s kvalifikáciami a zručnosťami, ktoré sú požadované pre dané potreby; výberové poroty majú členov zo všetkých relevantných geografických a tematických útvarov; rozsiahly program odborného vzdelávania, ktorý reaguje na aktuálne potreby riadenia externej pomoci v delegácii a v ústredí.</p> <p>(Odpoveď Komisie na bod 31 výročnej správy za rozpočtový rok 2008.)</p>		
3.	<p>Riadenie implementačných organizácií by sa malo viac podporiť. Súčasťou podpory by mala byť väčšia prítomnosť zamestnancov delegácií na mieste, aby sa zabezpečila podpora účtovných systémov a odborné vzdelávanie, najmä pri projektoch realizovaných na základe programových odhadov.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. c).]</p>	<p>Delegácie si vo všeobecnosti tieto nedostatky uvedomovali a na tieto kontroly sa spoliehali len v obmedzenom rozsahu. Taktiež prijali primerané opatrenia na riešenie zistených nedostatkov, najmä tým, že žiadali povinné audity a overenie výdavkov pred finančnou uzávierkou projektov, zadali technické audity prebiehajúcich zákaziek na vykonanie prác a poskytli technickú pomoc s cieľom posilniť kapacity oddelení NPÚ. Úrad EuropeAid okrem toho v roku 2008 inicioval prácu, ktorej cieľom je poskytnúť lepšie usmernenia a komunikačné nástroje na riešenie opakujúcich sa nedostatkov na úrovni konečných príjemcov a implementačných organizácií.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 35.)</p>	Boli prijaté uspokojivé opatrenia.	
4.	<p>Pri kontrolách vykonávaných delegáciami pred schvaľovaním platieb by sa mali lepšie preskúmať žiadosti o platby a malo by sa intenzívnejšie zamerať na realnosť, oprávnenosť a správnosť výdavkov. Kvalita práce dozorných úradníkov a audítorov by sa mala lepšie monitorovať.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. d).]</p>	<p>Dvor audítorov zhodnotil predbežné kontroly ako čiastočne účinné pri zisťovaní a náprave chýb, najmä pokiaľ ide o výpočet nárokováných súm, dostupnosť požadovaných podporných dokumentov a dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania. Ako je uvedené v bode 25, chyby zistené v Angole sú spôsobené výnimočnými okolnosťami a nespochybňujú systém predbežných kontrol delegácie.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 33.)</p>	<p>Následné kontroly by sa mali zlepšiť tým, že sa viac zamerajú na hlavné riziká.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 55 písm. a).]</p>	<p><i>Prvoradým mechanizmom zaistenia správnosti každej transakcie sú predbežné kontroly pred jej schválením. Tieto kontroly sú dôležité, pretože predchádzajú chybám a potrebe následných nápravných opatrení. Vo vykonávaných kontrolách sa berie do úvahy úroveň rizika.</i></p> <p>Komisia stanovila osobitný referenčný rámec pre technický audit infraštruktúry, ktorý bol delegáciám k dispozícii od roku 2009.</p> <p>Centrálne oddelenia úradu EuropeAid okrem toho vykonávajú revízie kvality správ o auditoch.</p>

	Pripomienka Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov	Odporúčania Dvora audítorov	Odpoveď Komisie
5.	<p>Zavedenie systému CRIS Audit by malo umožniť monitorovanie pokrytia a výsledkov auditov. Kvalitatívne informácie v súvislosti s odporúčaniami a zlepšenia, ktoré sa majú zaviesť na riešenie zistení, sú nevyhnutné na zabezpečenie splnenia rozhodujúcich cieľov zadaných auditov.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. e.)]</p>	<p>Využitie nových štandardných zadávacích podmienok približne pre dve tretiny začatých auditov a zavedenie informačného systému riadenia auditov (CRIS Audit) sú dôležitými krokmi vpred na zabezpečenie jednotnejšieho predkladania audítorských správ a náležité monitorovanie kontrolných činností a analýzu výsledkov auditov, hoci v roku 2008 neboli ešte plne funkčné, keďže to bol prvý rok, v ktorom boli zavedené.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 36.)</p>	<p>Mali by sa vyvinúť funkcie systému CRIS Audit, aby bolo možné efektívnejšie a účinnejšie monitorovať kontrolné činnosti, ako aj analyzovať a následne kontrolovať zistenia a odporúčania z auditov.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 55 písm. d.)]</p>	<p>Systém CRIS Audit sa pravidelne vylepšuje a od roku 2009 sú v prevádzke jeho nové funkcie (prepojenie zmluvy o audite CRIS na číslo auditu CRIS). V nasledujúcich mesiacoch sa plánujú nové vylepšenia, ako napríklad presnejšia registrácia zistení auditu a neoprávnených výdavkov.</p>
6.	<p>Súčasťou následných kontrol transakcií by malo byť dôkladnejšie preskúmanie podpornej dokumentácie, aby sa zabezpečilo, že transakcie nie sú ovplyvnené chybami oprávnenosti a dostatočného podloženia, a overilo, či kontroly vykonané pred schválením platieb boli primerané.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. f.)]</p>	<p>Systém následnej kontroly transakcií úradu EuropeAid je účinným mechanizmom odhaľovania chýb nesúladu ovplyvňujúcich transakcie, nie je však natoľko účinný pri zisťovaní chýb, ktoré ovplyvňujú výšku platby. V súvislosti s operáciami ERF dvor audítorov zaznamenal, že riaditeľstvo zodpovedné za štáty AKT v roku 2008 rozšírilo rozsah týchto kontrol: vykonávalo systematické kontroly na vzorke podporných dokumentov k deklaroványm výdavkom a správnosti výpočtov úprav cien. Okrem toho zaviedlo polročné následné kontroly realizované delegáciami v reakcii na zistenia z týchto kontrol. Takýmto prístupom sa pravdepodobne zlepší relevantnosť a účinnosť následných kontrol transakcií, pokiaľ ide o preskúmanie správnosti transakcií aj hodnotenie kvality predbežných kontrol vykonávaných povolujujúcimi úradníkmi.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 43.)</p>	<p>Vzhľadom na výsledky prístupu, ktorý schválilo riaditeľstvo zodpovedné za štáty AKT, by mal úrad EuropeAid vykonať kontrolu systému následnej kontroly transakcií s cieľom zhodnotiť potrebu a možnosti rozšírenia rozsahu týchto kontrol.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 55 písm. f.)]</p>	<p>Pokiaľ ide o následné kontroly transakcií, úrad EuropeAid v súčasnosti posudzuje, či by sa kontroly, ktoré vykonalo riaditeľstvo zodpovedné za krajiny AKT, dali rozšíriť na ďalšie oblasti. To však bude závisieť od prioritných rozpočtových prostriedkov a obmedzení zdrojov.</p>

	Pripomienka Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov	Odporúčania Dvora audítorov	Odpoveď Komisie
7.	<p>Mala by sa dokončiť štandardizovaná meto- dika pre monitorovacie pracovné návštevy a zvýšiť ich počet. Nová metodika by sa mala naďalej zameriavať na preskúmanie organizácie a fungovanie systémov dohľadu a kontroly.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 55 písm. g.)]</p>	<p>V roku 2008 ústredie úradu EuropeAid vykonalo osem monitorovacích pracovných návštev, ktoré boli dobre pripravené a vyplynuli z nich relevantné odporúčania, ako zlepšiť vnútornú kontrolu prísluš- ných delegácií.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 42.)</p>	<p>Boli prijaté uspokojivé opatrenia.</p>	
8.	<p>Na dodržiavanie dohody z Cotonou by sa mal použiť porovnávací štandard v podobe základných požiadaviek, ako napríklad dostupnosť účtov uverejnených a skontrol- ovaných včas, ktoré by mali byť splnené pred udelením rozpočtovej podpory.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. a.)]</p> <p>Úrad EuropeAid by sa mal pred začatím programu rozpočtovej podpory uistiť, že bolo vypracované jasné a úplné posúdenie hospodárenia s verejnými financiami a že prijímateľská krajina predložila spoľahlivý a relevantný program reformy na riešenie všetkých dôležitých nedostatkov podľa pred- vídateľného harmonogramu.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. d.)]</p>	<p>Vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2006 a 2007 Dvor audítorov odporučil, aby sa na dodržiavanie dohody z Cotonou uplatnil porovná- vací štandard vo forme základných požiadaviek. Komisia toto odporúčanie neakceptovala, pretože zastáva názor, že nie je vhodné stanoviť spoločné minimálne štandardy, ktoré by sa uplatňovali jednotne na všetky krajiny. Európsky parlament vo svojej správe o absolútoriu za rozpočtový rok 2007 poukázal na to, že takýto prístup dáva Komisii vysoký stupeň právomoci, ktorý musí byť vyvážený rovnako vysokým stupňom transparent- nosti. V osobitnej správe č. 2/2005 týkajúcej sa rozpočtovej podpory z ERF pre krajiny AKT dvor audítorov uviedol, že si to vyžaduje formálnejším a štruktúrovanejším spôsobom hodnotiť dodržia- vanie ustanovení dohody z Cotonou.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 45.)</p>	<p>Úrad EuropeAid by mal pokračovať v úsilí dokladovať svoje rozhodnutia o oprávnenosti na rozpočtovú podporu štruktúrovanými a formálnymi dôkazmi, že prijímateľská krajina má relevantný program reformy na riešenie všetkých dôležitých nedostatkov podľa predvídateľného harmonogramu a že je zaviazaná realizovať ho.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 56 písm. a.)]</p>	<p>Komisia súhlasí a ďalej prepracúva svoje usmernenia na riešenie tejto otázky. Ich dokončenie sa očakáva do konca roka 2009.</p>
9.	<p>Použitie ukazovatele výkonnosti by mali v prípade potreby umožniť získanie jasných dôkazov o vývoji riadenia verejných financií. To možno dosiahnuť posilnením ukazova- teľov, ktorými sa stanovuje pokrok výsledkov počas daného obdobia v kombinácii s ukazovateľmi výkonnosti jednorazovej udalosti.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. b.)]</p>	<p>Dvor audítorov bude následne kontrolovať tieto pripomienky v rámci auditov, ktoré nie sú súčasťou DAS.</p>		

	Pripomienka Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov	Odporúčania Dvora audítorov	Odpoveď Komisie
10.	<p>Komisia by sa mala uistiť, že údaje použité ako základ rozhodnutí o vyplatení prostriedkov sú spoľahlivé, a spoliehať sa skôr na zhodnotenie udalostí, ktoré sa už stali, ako na predpovede budúcich prípadov, aby tak mohla predložiť svoje závery týkajúce sa spravovania verejných financií v štruktúrovanej podobe.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. c).]</p>	<p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. c).]</p>		
11.	<p>Mala by sa zlepšiť kvalita dohôd o financovaní tým, že sa do nich začlenia všeobecné podmienky vo všetkých prípadoch, jednoznačné ustanovenia a jasné požiadavky na pokrok v oblasti hospodárenia s verejnými financiami.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. e).]</p>	<p>Vo výročnej správe o ERF za rozpočtový rok 2007 dvor audítorov uviedol, dohody o financovaní programov rozpočtovej podpory financované v rámci deviateho ERF sú často neúplné alebo nejasné, a tak neposkytujú dostatočne zreteľný rámec na uskutočnenie hodnotenia formálnym a štruktúrovaným spôsobom. V roku 2008 Dvor audítorov zaznamenal výrazné zlepšenie v súvislosti s dohodami o financovaní programov rozpočtovej podpory financovaných v rámci desiateho ERF. V niektorých prípadoch existuje priestor na ďalšie zlepšenie, pokiaľ ide o stanovenie prioritných opatrení riadenia verejných financií, ktoré má prijímateľská krajina realizovať, ako aj informačných zdrojov na kontrolu dodržiavania dohodnutých podmienok.</p> <p>(Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 46.)</p>	<p>Úrad EuropeAid by mal zabezpečiť, aby všetky budúce dohody o financovaní poskytovali ucelený a zreteľný základ hodnotenia dodržiavania platobných podmienok.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2008, bod 56 písm. b).]</p>	<p>Komisia víta zistenie Dvora audítorov, že jej pokračujúce úsilie zlepšiť prehľadnosť a štruktúru posudzovania spôsobilosti prináša hmatateľné výsledky. Zameriavame sa na pokračovanie procesu zlepšovania s cieľom odstrániť akékoľvek prípady nejasností v našich posudkoch. To sa má dosiahnuť ďalšími vylepšeniami usmernení pre rozpočtovú podporu, odborným vzdelávaním a šírením povedomia o dôležitosti preukazovať spôsobilosť štruktúrovaným a formálnym spôsobom.</p>
12.	<p>Mala by sa vytvoriť politika v oblasti ľudských zdrojov na základe analýzy potrebných zručností a znalostí vo vzťahu k riadeniu rozpočtovej podpory so zreteľom na jej narastajúcu dôležitosť.</p> <p>[Výročná správa za rozpočtový rok 2007, bod 56 písm. f).]</p>	<p>Kandidáti na pracovné miesta súvisiace s rozpočtovou podporou sa skúšajú a vyberajú na základe overených vedomostí a zručností v oblasti rozpočtovej podpory. Odborné vzdelávanie v oblasti rozpočtovej podpory vykonávané v teréne sa rozšírilo zo 7 dostupných kurzov v roku 2006 na 14 v roku 2007 a 24 v roku 2008. Okrem toho sa organizuje vzdelávanie v ústredí, kde priemerná účasť z delegácií predstavuje 40 %. Organizujú aj výročné regionálne semináre pre pracovníkov v oblasti rozpočtovej podpory.</p> <p>(Odpoveď Komisie na bod 31 výročnej správy za rozpočtový rok 2008.)</p>	<p>Boli prijaté uspokojivé opatrenia.</p>	